

ODPIS

Sygn. akt VIII U 2144/14

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Ewa Roszak

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Biedermann

po rozpoznaniu w dniu 30 marca 2015r. w Poznaniu

odwołania **M. J.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

z dnia 20 marca 2014 r. znak (...)

sprostowana postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2014r.,

znak: (...)

w sprawie **M. J.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

o wysokość świadczenia

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 marca 2014r., znak (...), sprostowaną postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2014r. znak: (...) co do daty złożenia wniosku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. na podstawie przepisów art. 27 oraz 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 z późn. zm.), po rozpoznaniu wniosku **M. J.** z dnia 03.03.2014r. odmówił prawa do ponownego przyznania jej emerytury.

W uzasadnieniu decyzji Zakład wskazał, iż wnioskodawczyni, decyzją z dnia 29.05.2009r., ma przyznane od dnia 01.05.2009r. prawo do emerytury na podstawie art. 27 w/w ustawy emerytalnej, a ponieważ wraz z wnioskiem o ponowne przyznanie tego świadczenia nie przedłożyła nowych dowodów mogących stanowić podstawę do przyznania emerytury, Zakład świadczenia tego nie mógł przyznać ponownie.

Od powyższej decyzji **M. J.** wniosła odwołanie w przepisany prawem trybie i terminie. Odwołująca nie zgodziła się z zaskarżoną decyzją, podnosząc, że zgodnie z załącznikiem do decyzji z dnia 29.05.2009r. i zawartą w nim treścią, została zobowiązana do przepracowania 30 miesięcy z jednoczesnym pobieraniem emerytury, co też uczyniła

– dokumenty potwierdzające jej zatrudnienie znajdują się w organie rentowym - a zatem przepracowane okresy mają wpływ na ponowne złożenie wniosku o emeryturę. (k. 2 -3 akt).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu Zakład podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Wskazał ponadto, że odwołująca, po okresie pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, decyzją z dnia 19.10.2001r. miała przyznane prawo do wcześniejszej emerytury począwszy od dnia 07.11.2001r. tj. od ukończenia wieku 55 lat. Następnie w dniu 07.05.2009r. zgłosiła wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu powszechnego wieku emerytalnego, w związku z czym, decyzją z dnia 29.05.2009r. Oddział przyznał jej prawo do tego świadczenia od dnia 01.05.2009r. Jednocześnie w załączniku do tej decyzji organ poinformował wnioskodawczynię, że do obliczenia wszystkich składników emerytury przyjęto dotychczasową kwotę bazową, ponieważ po przyznaniu prawa do emerytury nie podlegała ona ubezpieczeniom społecznym przez okres co najmniej 30 miesięcy. Decyzji tej wnioskodawczyni nie kwestionowała i stała się ona prawomocna. Następnie w dniu 03.03.2014r. M. J. ponownie zgłosiła wniosek o emeryturę, nie dołączając do niego żadnych nowych dowodów ani dokumentów, które miałyby wpływ na prawo do takiego świadczenia bądź na jego wysokość, stąd zaskarżoną decyzją odmówiono ustalenia prawa do emerytury po raz kolejny, na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej. Dodatkowo organ wskazał, że z uwagi na już ustalone prawo do emerytury powszechnej nie ma zastosowania w przypadku odwołującej przepis art. 53 ust. 3 cytowanej ustawy (k. 4 akt).

W toku postępowania odwołująca podtrzymała swoje stanowisko podnosząc, iż organ rentowy treścią załącznika wprowadził ją w błąd, doliczał kolejne okresy pracy do ogólnego stażu, ale nie poinformował, że dalsze kontynuowanie pracy nie będzie respektowane do obliczenia świadczenia, co jest niezgodne ze stanowiskiem Sądu Najwyższego z września 2009r. (odwołująca nie podała precyzyjnych danych orzeczenia SN, na które się powoływała).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca M. J. urodziła się (...) Począwszy od dnia 25.01.1996r. pobierała ona rentę inwalidzką 3 grupy inwalidów, która od 01.09.1997r. z mocy prawa stała się rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Świadczenie to było odwołującej przyznawane na kolejne okresy, ostatnio do dnia 31.03.2003r.

W dniu 01.10.2001r. M. J. wystąpiła z wnioskiem o przyznanie jej prawa do wcześniejszej emerytury. Decyzją z dnia 19.10.2001r. zostało przyznane jej prawo do emerytury począwszy od daty osiągnięcia wieku – tj. od 07.11.2001r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wówczas przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tzn. od 01.01.1981r. do 31.12.1990r., w wyniku czego wwpw wyniósł 100,87%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wwpw przez kwotę bazową wynoszącą 1.683,27 zł wyniosła 1.697,91 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił wówczas 32 lata okresów składkowych (tj. 384 miesiące) i 10 miesięcy okresów nieskładkowych. Wysokość emerytury wyliczona ze wskaźnikiem 24% (tj. w części socjalnej) wyniosła 1.120,16 zł (k. 36 - 37 akt ZUS).

W dniu 07.05.2009r. odwołująca złożyła wniosek o przeliczenie emerytury na podstawie posiadanych przez ZUS dokumentów wg. wszystkich wariantów i przyznanie jej emerytury wg. najkorzystniejszego wyliczenia albowiem w dniu 7 listopada 2006r. ukończyła 60 lat. Decyzją z dnia 29.05.2009r. zostało przyznane M. J. prawo do emerytury powszechnej począwszy od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek tj. od dnia 01.05.2009r. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto ponownie podstawę wymiaru wcześniej przyznanej emerytury z wwpw wynoszącym 100,87%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wwpw przez kwotę bazową wynoszącą 1.683,27 zł nadal wynosiła 1.697,91 zł, zaś po waloryzacji od 01.03.2009r. – 2.161,71 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił wówczas 32 lata i 9 miesięcy okresów składkowych (tj. 393 miesiące) oraz 1 rok i 1 miesiąc okresów nieskładkowych (13 miesięcy). Wysokość emerytury wyliczona ze wskaźnikiem 24% (tj. w części socjalnej) wyniosła po waloryzacji od 01.03.2002r. do 01.03.2008r. i od 01.03.2009r. kwotę 1.451,21zł brutto miesięcznie. Wraz z w/ w decyzją przesłano wnioskodawczyni załącznik, w którym Zakład informował M. J., iż na podstawie art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2004r. , Nr 39, poz.353 z późn. zm.) emeryturę dla osoby, która miała wcześniej ustalone prawo do emerytury, oblicza się od tej samej kwoty bazowej,

którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających od dnia nabycia uprawnień do emerytury, chyba że zainteresowany, po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym (o czym stanowi ust. 4 wskazanego art. 53 ustawy emerytalnej). Zakład wyjaśnił też, że na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach ustalił, że po nabyciu uprawnień do emerytury przyznanej decyzją z dn. 19.10.2001r. wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu przez okres 12 miesięcy, a zatem brak podstaw do zastosowania do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej obowiązującej w dniu prawa do emerytury na podstawie wyżej cytowanego przepisu. Od powyższej decyzji M. J. nie odwołała się do Sądu, w związku z czym decyzja stała się prawomocna.

Z kolei w dniu 12.08.2009r. odwołująca złożyła w ZUS wystawione jej w 2009r. przez dotychczasowych pracodawców zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, w tym także Rp-7 wystawione 30.04.2009r. przez (...) S.A. z W. za okres pracy od 18.11.2002r. do 31.12.2002r. (na umowę zlecenie wg. Rp-7 z 20.10.2009r.) oraz umowy o pracę zawarte 20.07. i 01.09. 2000r. z firmą (...) sp. z o.o. – (...) w P., które zostały przez organ rentowy zweryfikowane z niektórymi pracodawcami w postępowaniu wyjaśniającym W wyniku analizy zebranych dokumentów Zakład wydał w dniu 22.10.2009r. decyzję odmawiającą przeliczenia świadczenia z 10 lat i z 20 lat kalendarzowych albowiem wskaźniki wysokości podstawy wymiaru obliczone z 10 kolejnych lat kalendarzowych oraz z 20 lat kalendarzowych okazały się niższe od dotychczas obliczonego, który wynosi 100,87%.

W dniu 20.09.2011r. M. J. wystąpiła do Zakładu z pisemnym zapytaniem, czy w związku z podjęciem od 09.09.2011r. pracy i zamiarem przepracowania przez nią 30 miesięcy, okoliczność ta wpłynie na możliwość przeliczenia jej świadczenia w zakresie części socjalnej. W odpowiedzi ZUS ponownie pismem z dnia 03.10.2011r. wyjaśnił wnioskodawczyni podstawy zastosowania art. 53 ust.3 i 4 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, podstawy przyznania jej świadczenia emerytalnego w oparciu o art. 27 w/w ustawy oraz wskazał, że okres zatrudnienia wnioskodawczyni może zostać zaliczony jej do stażu pracy na jej wniosek, po przedłożeniu zaświadczenia potwierdzającego okres zatrudnienia (art. 113 ustawy emerytalnej).

Odwołująca składała więc począwszy od dnia 02.12.2011r. kolejne zaświadczenia o zatrudnieniu, a Zakład wydawał decyzje o przeliczeniu jej świadczenia emerytalnego w związku ze składanymi wnioskami o zmianę stażu pracy.

W dniu 03.03.2014r. M. J. złożyła w ZUS wniosek o emeryturę zaznaczając, że świadczenie ma być jej przyznane na podstawie dotąd przedłożonych dokumentów w najkorzystniejszym wariantcie.

W wyniku rozpatrzenia tego wniosku pozwany organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję.

Z kolei w toku postępowania odwoławczego przed sądem pozwany, na zarządzenie Sądu, dokonał hipotetycznego wyliczenia świadczenia odwołującej na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tj. dokonał zbadania, czy w przypadku odwołującej zachodzi sytuacja, wg. której ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31.12.2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Analiza zgromadzonej w aktach ZUS dokumentacji odwołującej wskazuje jednakże, iż M. J. wiek 60 lat ukończyła w dniu 7.11.2006r., ubezpieczeniom społecznym podlegała po uzyskaniu prawa do emerytury wcześniejszej tylko przez 1 rok i 1 dzień (do 07.11.2001r., a następnie dopiero od 25.04.2008r.), a zatem w dacie osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego nie kontynuowała ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Stanowiska tego nie zmienia też potwierdzenie w dokumentach, że odwołująca w 2002r. była zatrudniona na umowę zlecenie od 18.11. do 31.12.2002r. w (...) S.A. z siedzibą we W., a wcześniej w firmie (...) w P. i Głównym Urzędzie Statystycznym w P..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów w postaci: dokumentów na kartach 3, 12-13, 21-36, k. 38,46-55 oraz akt ZUS nr E1/029038679, a także na podstawie zeznań odwołującej M. J. (k. 61-61v akt).

Sąd przyjął, że dokumenty zgromadzone w aktach ZUS oraz w aktach niniejszej sprawy są prawdziwe i wiarygodne. Nie ma bowiem żadnych podstaw do ich zakwestionowania z urzędu, a żadna ze stron nie podniosła zarzutu ich nieprawdziwości.

Fakt niekwestionowania przez strony treści kserokopii dokumentów pozwolił na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Także zeznania odwołującej Sąd uznał za wiarygodne albowiem znajdowały one w pełni potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, w szczególności w dokumentach zebranych w aktach ZUS.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. J. nie zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie w sporze pozostawała możliwość ponownego przyznania odwołującej M. J. przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych emerytury i to przy zastosowaniu wyższej kwoty bazowej (tj. z 2009r. bądź z 2011r. kiedy to odwołująca wykonywała zatrudnienie pobierając już świadczenie emerytalne przyznane jej z uwagi na osiągnięcie wieku powszechnego). Sporną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych, działając na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 1440 z późn. zm.), odmówił bowiem przyznania wnioskodawczyni ponownie świadczenia emerytalnego podnosząc, że w sprawie nie zrealizowano ku temu przesłanek zawartych w przywołanym przepisie tj. nie przedłożono nowych dowodów, ani nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które miałyby wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość. Organ rentowy podkreślił, że emerytura wyliczona odwołującej na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej z uwzględnieniem kwoty bazowej obowiązującej w marcu 2001r., obliczona została zgodnie z obowiązującymi przepisami, a co za tym idzie brak jest podstaw do ponownego przyznania jej świadczenia i to na innych niż dotychczas zasadach.

Zgromadzony w sprawie materiał dowody nie pozostawia żadnych wątpliwości, co do prawidłowości aktualnych wyliczeń organu rentowego. Z akt postępowania wynika bowiem, że M. J. na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych poczynawszy od 25 stycznia 1996 r. nabyła prawo do renty inwalidzkiej trzeciej grupy. Decyzją z dnia 19.10. 2001r. organ rentowy przyznał jej prawo do emerytury wcześniejszej od 07.11.2001r. uwzględniając do obliczenia składnika emerytury wynoszącego 24% kwoty bazowej, kwotę bazową obowiązującą od marca 2001 r. tj. w dniu nabycia przez M. J. prawa do emerytury tj. kwoty 1.683,27 złotych. Następnie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych, decyzją z 29 maja 2009 r. przyznał skarżącej emeryturę powszechną przy przyjęciu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia 100,87% i kwoty bazowej do całości świadczenia obowiązującej w dacie przyznania emerytury wcześniejszej tj. kwoty 1.683,27 złotych albowiem po nabyciu uprawnień do emerytury wcześniejszej podlegała ona ubezpieczeniu społecznemu przez okres 12 miesięcy, zamiast co najmniej 30 miesięcy – świadczenie emerytalne przyznano odwołującej poczynając od 1 maja 2009 r., co po dokonanej waloryzacji od 1 marca 2009 r. dało kwotę 1.451,21 złotych brutto.

W tym stanie rzeczy, żądanie ponownego przyznania emerytury, w tym przypadku przy zastosowaniu kwoty bazowej z roku 2009, nie znajduje podstaw w obowiązujących przepisach prawa, a co za tym idzie nie może skutkować oczekiwaną zmianą zaskarżonego wyroku. Zgodnie z art. 114 ust. 1 prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Funkcją ponownego ustalenia w trybie przywołanego przepisu jest stworzenie gwarancji wydania decyzji rentowych zgodnych z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanych. Dlatego każdy dopuszczalny środek dowodowy, stanowiący potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, mających wpływ na powstanie prawa, służy celowi omawianej instytucji. Zgodnie z powołanym przepisem ujawnienie okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji obok przedłożenia nowych dowodów, stanowi przesłankę ponownego ustalenia prawa do świadczeń emerytalno -

rentowych lub ich wysokości (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 26 lipca 2013 r. w sprawie III UK 145/12, LEX nr 1408199). Skarżąca M. J.. nie przedstawiła jednak żadnych nowych dowodów, nie wskazała żadnych nowych okoliczności, o których mowa w przywołanym przepisie. Powyższych przesłanek nie realizują bowiem twierdzenia ubezpieczonej sformułowane w treści odwołania od kwestionowanej decyzji ZUS. W świetle zgromadzonych w sprawie dokumentów organu rentowego nie sposób bowiem podzielić stanowiska odwołującej, że już w roku 2009, a już z pewnością obecnie, winna mieć ona przyznane świadczenie emerytalne w oparciu o wyższą kwotę bazową. Z akt sprawy wynika bowiem, że wniosek odwołującej z 03.03.2014r. dotyczył nie tyle przyznania jej ponownie emerytury, ale właściwie ponownego ustalenia emerytury powszechnej w korzystniejszej wysokości – przy „respektowaniu okoliczności, że wnioskodawczyni zgodnie ze wskazaniem Zakładu przepracowała co najmniej 30 miesięcy”.

W rozpoznawanej sprawie niesporne jest, że wnioskodawczyni pobierała od 7 listopada 2001 r. wcześniejszą emeryturę na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a po nabyciu tego świadczenia, nie pozostając w zatrudnieniu przez co najmniej 30 miesięcy, z dniem 7 listopada 2006 r. nabyła prawo do emerytury przewidzianej dla osoby, która ukończyła 60 lat życia - na podstawie art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), obliczonej z uwzględnieniem art. 21 i art. 53 ust. 3 cyt. wyżej ustawy, tj. z zastosowaniem 24% kwoty bazowej w wysokości obowiązującej w 2001 r.

Zgodnie z treścią art. 21 ww. ustawy, podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury, stanowi podstawa wymiaru emerytury w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do świadczenia, z zastrzeżeniem art. 15 ust. 5, albo podstawa wymiaru ustalona na nowo w myśl art. 15. Stosownie zaś do art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przyjmuje się do obliczenia części socjalnej świadczenia - kwotę bazową obowiązującą w dniu złożenia wniosku o emeryturę na podstawie art. 27, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał jako podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Wskazać przy tym należy, że w art. 53 określono sposób ustalenia wysokości emerytury w momencie jej przyznawania jako świadczenia pierwszorazowego, dlatego datą końcową 30 - miesięcznego okresu, który wnioskodawczyni musiała wykazać, aby wyliczenie jej emerytury mogło być przeprowadzone w sposób określony w art. 53 ust. 4, jest dzień poprzedzający nabycie prawa do emerytury przyznanej na podstawie art. 27.

Niemożliwe jest natomiast - jak tego żąda wnioskodawczyni - skorzystanie z możliwości przeliczenia emerytury na podstawie art. 53 ust. 4 w sytuacji pozostawania w ubezpieczeniu co najmniej 30 miesięcy, już po nabyciu prawa do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego. Żadne bowiem z przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie przewidują takiej możliwości. Przepis zaś art. 53 ust. 3 i 4 ustawy został wprowadzony w celu wyraźnego unormowania kwestii kwoty bazowej osób pobierających tzw. wcześniejszą emeryturę, przechodzących następnie na emeryturę w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego i ma on "jednorazowe" zastosowanie.

Fakt, że M. J. podlegała ubezpieczeniu, po przyznaniu jej emerytury na podstawie art. 27 ustawy, może mieć jedynie wpływ na zwiększenie okresów składkowych i nieskładkowych, co zresztą organ rentowy czynił, dokonując w kolejnych decyzjach przeliczeniowych ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 112 ustawy, poprzez doliczenie w podstawie wymiaru świadczenia nieuwzględnionego dotychczas okresu składkowego (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 19 listopada 2013 r. w sprawie III AUa 203/13 LEX nr 1400346).

Nadto odwołująca nie kwalifikowała się do wyliczenia jej wysokości emerytury w oparciu o przepis art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS albowiem w dacie osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego nie kontynuowała ubezpieczenia emerytalnego i rentowego (tj. nie spełniła przesłanki wskazanej w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2013r. IIUZP 4/13 dot. sformułowania użytego w art. 55 ustawy emerytalnej – LEX nr 1342169).

Wobec powyższego, Sąd na podstawie powołanych powyżej przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił w całości odwołanie wniesione przez M. J., nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

SSO Ewa Roszak